

**Česká školní inspekce
Královéhradecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIH-419/11-H

Název právnické osoby vykonávající činnost školy:	Základní škola, Broumov, Kladská 164
Sídlo:	Kladská 164, 550 01 Broumov
IČ:	70 836 469
Identifikátor:	600 024 121
Právní forma:	Příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Evou Bilíkovou, ředitelkou školy
Zřizovatel:	Královéhradecký kraj, Pivovarské náměstí 1245 500 03 Hradec Králové
Místo inspekční činnosti:	Základní škola
Termín inspekční činnosti:	4., 5. a 7. duben 2011

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, získávání a analýza informací o vzdělávání žáků, o činnosti školy, sledování a hodnocení efektivnosti vzdělávací soustavy základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona. Inspekční činnost byla zaměřena na žáky vzdělávající se v oborech vzdělání 79-01-B/001 Pomocná škola a 79-01-B/01 Základní škola speciální.

Aktuální stav školy

Právnická osoba Základní škola, Broumov, Kladská 164 (dále škola) vykonává činnost základní školy s kapacitou 120 žáků, školní družiny s kapacitou 25 žáků, školní jídelny s kapacitou 300 stravovaných osob a přípravného stupně základní školy speciální, který nebyl v době inspekční činnosti aktivní, s kapacitou 6 žáků. V rejstříku škol a školských zařízení má škola zapsány kromě jiných oborů vzdělání také obory vzdělání:

79-01-B/001 Pomocná škola (dobíhající obor) a 79-01-B/01 Základní škola speciální (dále ZŠS souhrnně pro oba obory) s kapacitou 20 žáků. Škola se nachází v okrajové části města. Vzdělávání všech žáků se uskutečňuje v jednom objektu. K němu přiléhá velký pozemek se zahradou vybavenou herními sestavami, altánem a lavičkami, dále s oploceným školním hřištěm, arboretem a menší budovou školních dílen.

Ve škole se vzdělávají pouze žáci se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP), v ZŠS žáci se středně těžkým a těžkým mentálním postižením, se souběžným postižením více vadami a s poruchami autistického spektra. Všichni žáci ZŠS se učí podle individuálních vzdělávacích plánů (dále IVP).

V době inspekční činnosti bylo v osmi třídách školy zapsáno 71 žáků a 3 žáci byli přijati na diagnostický pobyt. Ve dvou třídách ZŠS se vzdělávalo celkem 12 žáků, z nichž jeden dosud neměl potřebné odborné vyšetření, a proto se některé předměty učil společně se žáky ZŠ praktické. Na základě doporučení odborných poradenských pracovníků mají žáci podle závažnosti postižení zkrácenou dobu docházky do školy, a to od čtyř do dvaceti tří hodin týdně.

K 31. 10. 2010 bylo v jednom oddělení školní družiny určeném pro všechny žáky školy zapsáno sedmáct osob, z tohoto počtu byli čtyři žáci ZŠS. Provozní doba školní družiny byla stanovena ráno od 6:45 do 7:45 hodin a odpoledne od 12:35 do 15:00 hodin. Všichni žáci a zaměstnanci školy se mohou stravovat ve školní jídelně, která se nachází ve školní budově, pro zájemce školní jídelna připravuje také dopolední svačiny.

Vzdělávání celkem tří žáků v 1. a 7. ročníku je od letošního školního roku realizováno podle Školního vzdělávacího programu pro obor vzdělání základní škola speciální s motivačním názvem „Škola v pohodě“ (dále ŠVP ZŠS). V ostatních ročnících ZŠS se žáci učí podle Vzdělávacího programu pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy, čj. 24 035/97-22, a Rehabilitačního vzdělávacího programu pomocné školy, čj. 15 988/2003-24. Výuku zajišťuje pět pedagogických pracovníků – dvě třídní učitelky, které učí kromě informatiky všechny předměty, jedna učitelka informatiky a v obou třídách pomáhají žákům asistentky pedagoga.

Aktuální informace o škole je možné získat na přehledných webových stránkách www.zssbroumov.cz.

Od poslední inspekce, která se uskutečnila v lednu roku 2008, vznikly a byly zařízeny dvě nové, velmi pěkné odborné učebny – počítačová učebna a učebna keramiky. Dále byla dovybavena herna školní družiny, která je využívána žáky ZŠS i v průběhu dopoledního vyučování. Škola zakoupila některé nové kompenzační pomůcky pro žáky ZŠS, v učebnách 1. stupně byly vyměněny koberce za nové a sborovny byly vybaveny novou výpočetní technikou pro pedagogy. Nyní škola v rámci grantu získaného od Městského úřadu Broumov provádí úpravy zahrady a arboreta, připravuje poznávací stezku a založení bylinkové zahrádky.

Byla navázána pro žáky velmi prospěšná spolupráce s Podnikatelským klubem v Broumově a Úřadem práce v Broumově, a tak žáci získali možnost v rámci exkurzí navštívit různé výrobní podniky. Do funkce byly jmenovány nová ředitelka školy, nová zástupkyně ředitelky školy a částečně se obměnil pedagogický sbor.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Škola informuje o možnosti vzdělávání na vlastních webových stránkách, v městském zpravodaji, na webovém portálu města a kraje. Termín zápisu do 1. ročníku není vypisován. Žák je přijat ke vzdělávání na základě doporučení speciálně pedagogického centra (dále SPC). Ředitelka školy vydává o přijetí rozhodnutí, která splňují náležitosti dle platného právního předpisu. Dokumentace o jednotlivých žácích je vedena řádně a přehledně. Základní škola **poskytuje rovné příležitosti** všem zájemcům o vzdělávání.

Organizace výuky, délka vyučování a přestávek odpovídá závazným dokumentům. Vyučování v ZŠS probíhá podle rozvrhů v tradičních vyučovacích hodinách s délkou 45 minut. Individuální potřeby žáků, jejich schopnost soustředění a stupeň únavy byly vždy respektovány. Vzdělávaným žákům je poskytována výchovná, vzdělávací, rehabilitační a sociální péče zaměřená na získávání elementárních vědomostí, dovedností a na vytváření návyků potřebných v praktickém životě. Vypracované IVP byly konzultovány s odborníky, odsouhlaseny zákonnými zástupci žáků a odpovídají svým obsahem platným předepsaným normám. Ředitelka školy byla upozorněna na drobné formální nedostatky v kontrolované dokumentaci a odstranila je v průběhu inspekce.

Třídy ZŠS se od sebe odlišují. V I. třídě jsou žáci s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami. Ti mají k dispozici kromě učebny ještě vhodně vybavenou místnost pro relaxaci, vlastní sprchu a WC. Ve II. třídě jsou zařazeni převážně žáci se středně těžkým mentálním postižením, ti mají svoji učebnu menších rozměrů a ostatní jimi užívané prostory (herna školní družiny a sociální zařízení) se nacházejí ve stejném patře jako kmenová třída. Učebny jsou účelně vybaveny novým žákovským nábytkem, prostředí je podnětné a estetické, výzdobu tvoří kromě didaktických tabulí výkresy a výrobky žáků. Rozvrh hodin je ve II. třídě sestaven pomocí piktogramů. Třídy jsou vybaveny kvalitní audiovizuální technikou, ta však nebyla při hospitacích v žádné hodině využívána. Z pomůcek kompenzačních a rehabilitačních byla využita židle ARIS a bazén s míčky pro relaxaci žáků.

Škola spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními, zejména se SPC Náchod. Závěry z odborných vyšetření jsou učiteli respektovány a zakládají se do osobní dokumentace žáků.

Při všech uskutečněných hospitacích byly ve třídě dvě pedagogické pracovnice – učitelka a asistentka pedagoga. Vzájemně spolupracovaly a doplňovaly se na velmi dobré úrovni. Asistentky pedagoga nepracovaly s jedním žákem, ale pomáhaly všude tam, kde bylo jejich pomoci třeba. Učitelky ve sledované výuce důsledně uplatňovaly individuální přístup k jednotlivým žákům, neboť zejména v I. třídě různorodé postižení žáků jiný přístup neumožňovalo. Stanovené vzdělávací cíle byly přiměřené míře a hloubce zdravotního postižení žáků. Z podpůrných opatření byly částečně využity pouze prvky logopedie, a to dechová cvičení a gymnastika mluvidel. Učitelky s rozdílnou úspěšností usilovaly o rozvoj komunikačních dovedností, neboť řada žáků není komunikace schopna. K rozvoji komunikace užívaly převážně obrázky a krátké říkanky. Značnou pozornost věnovaly rozvíjení motorických schopností žáků. Obsah vzdělávání byl zaměřen na praktické využití dosud získaných znalostí a dovedností. K rozvíjení základních klíčových kompetencí docházelo průběžně a s různou odezvou.

Struktura sledovaných hodin nebyla v souladu s obecnými pedagogickými zásadami. Zcela opomenuty byly například seznámení s cílem a průběhem hodiny, opakování, hodnocení i sebehodnocení, některé hodiny byly pro zřejmou únavu žáků

zkracovány. Žáci jsou na realizovaný způsob výuky zvyklí, ve třídách byla zjevná příznivá pracovní atmosféra, pohoda a vstřícnost. Učitelky a asistentky pedagoga projevovaly směrem k žákům přirozenou empatii. Organizační pokyny byly s malými výjimkami srozumitelné a přiměřené věku a zejména mentálním možnostem žáků. V hodinách chyběla pestrost forem práce, vyšší míra pozitivní motivace žáků i zařazení relaxačních chviliek. Většina žáků byla v hodinách ukázněná, občasné závadové chování bylo způsobeno diagnostikovaným postižením. U žáků s diagnózou autismus nebylo v průběhu inspekce zařazeno strukturované vyučování, piktogramy jim sloužily pouze jako rozvrh hodin. Tempo výuky respektovalo schopnosti jednotlivých žáků. Těm v případě potřeby nenásilně a taktně pomáhaly vyučující. Rovněž při řešení úkolů v rámci samostatné práce byla žákům poskytována individuální pomoc, a to v předmětech naukových i v předmětech s výchovným zaměřením. Učivo bylo interpretováno věcně správně. Pedagogické pracovnice nebyly vždy pro žáky mluvnickým vzorem, neboť občas užívaly nespisovné výrazy. Kladným zjištěním bylo zadávání diferencovaných činností, užívání výhradně pozitivního hodnocení práce žáků, respektování jejich osobnosti a vedení k vzájemně dobrým vztahům mezi žáky i mezi žáky a učiteli.

Žáci ZŠS mohou podle svých individuálních možností a zájmu navštěvovat kroužky stolního tenisu, zdravotní a dovedných rukou. Je jim umožněno účastnit se kulturních i sportovních akcí, jako jsou např. Bambiriáda, Divadelní festival Náchod, karneval, koncerty. Komplikace s přesunem byly u žáků s pohybovými potížemi vyřešeny získáním finančních prostředků na nákup staršího vozidla.

K hodnocení žáků se v obou třídách užívá slovní hodnocení, ve II. třídě jsou občas výkony žáků klasifikovány a známky zapisovány do žákovské knížky. Při hodnocení výsledků vzdělávání učitelky vycházejí z pedagogické diagnostiky schopností i možností jednotlivých žáků. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání a výchovy žáků tvoří součást školního řádu. Podklady pro hodnocení získávají učitelky zejména sledováním výkonů žáka, analýzou jeho různých činností, soustavným diagnostickým pozorováním jeho vývoje a dosažených úspěchů. Získané informace jsou předmětem jednání pedagogické rady, učitelky je podle potřeby konzultují s ostatními vyučujícími, s odborníky v oblasti speciálního poradenství a se zákonnými zástupci. Na vysvědčení jsou všichni žáci hodnoceni formou širšího slovního hodnocení, které však neodpovídá „Zásadám pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení“ stanoveným ve školním řádu. Použitý výrok slovní hodnocení pro všechny vyučované předměty nevypovídá o tom, jak žák učivo zvládá. Tato formulace je uvedena v katalogovém listu žáka a také na vysvědčení. V pololetí nedostávají žáci tiskopis vysvědčení, ale motivační vysvědčení s malovaným obrázkem.

V letech 2008 – 2010 obdržela škola finanční prostředky přidělené **v rámci rozvojových programů** vyhlášených Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. Dotace byly určeny na úhradu mzdových nákladů asistentů pedagoga pro žáky se sociálním znevýhodněním, na zvýšení nenárokových složek platů pedagogických pracovníků, posílení úrovně odměňování nepedagogických pracovníků, nákup kompenzačních pomůcek a na program sociální prevence a prevence kriminality. Na realizaci tohoto programu se finančně podílelo i město Broumov. Prostředky rozvojových programů škola vyčerpala v souladu s pravidly pro jejich použití.

V době inspekční činnosti byl ve škole v realizační fázi projekt **EU-Peníze školám**. Jednotlivé šablony projektu jsou zaměřené na inovaci a zkvalitnění výuky směřující k rozvoji čtenářské, informační a matematické gramotnosti, přírodních věd, cizích jazyků, dále na vzdělávání pedagogických pracovníků ve formách a metodách výuky směřujících

k rozvoji těchto gramotností a na kurzy cizích jazyků. Škola podala ještě další žádosti o granty a dotace, úspěšnost v získání finančních prostředků však byla minimální.

Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta (dále EVVO) je průřezově zapracována do mnoha předmětů. Žáci se kromě jiného podílejí na úklidu města, třídění odpadů a sběru plodin pro zvěř.

Podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků (dále BOZ) a jejich ochrany před výskytem rizikových jevů jsou součástí školního řádu. Poučení provádějí prokazatelně (záznamem do třídní knihy) na začátku školního roku třídní učitelky, průběžně provádějí poučení o BOZ před každými prázdninami, prvním pobytem v odborné učebně a před činnostmi, které probíhají mimo školní budovu. V odborných učebnách jsou na dostupném místě vyvěšeny aktuální provozní řády. Žáci ZŠ se s přihlédnutím ke svým hendikepům zapojují do projektu **Moje bezpečná cesta do školy** a do kurzů dopravní výchovy. Škola se systematicky zabývá prevencí a podporou BOZ a poskytuje žákům **bezpečné prostředí pro vzdělávání**. Úrazovost žáků je minimální. Potřebná dokumentace je vedena, drobné formální nedostatky byly odstraněny v průběhu inspekce. Během školního roku navštěvují žáci solnou jeskyni. Již tradičně jezdí na školu v přírodě.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Škola zajišťuje vzdělávání a školské služby v souladu s údaji zapsanými v rejstříku škol a školských zařízení.

ŠVP ZŠ vytvořily pedagogické pracovnice pod vedením koordinátorky, nynější zástupkyně ředitelky školy. V dokumentu je dodržena struktura daná Rámcovým vzdělávacím programem pro obor vzdělání základní škola speciální (dále RVP ZŠ) a je vytvořen pro žáky se středně těžkým mentálním postižením i pro žáky s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami. Nad požadavky RVP ZŠ se škola rozhodla zařadit do výuky všechna průřezová témata a všechny jejich tematické okruhy. V učebním plánu pro výuku žáků se středně těžkým mentálním postižením byly disponibilní hodiny využity: na 1. stupni pro posílení výuky výtvarné a tělesné výchovy, na 2. stupni zejména tělesné a hudební výchovy, dále psaní a vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. V učebním plánu pro žáky s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami byly disponibilní hodiny rozděleny do předmětů pracovní a hudební výchova. Komparací ŠVP ZŠ inspektorky ČŠI zjistily, že dokument je promyšlený, přehledný a velmi kvalitně zpracovaný. Splňuje požadavky školského zákona a je v souladu s RVP ZŠ.

Ředitelka školy byla jmenována do funkce na základě výsledků konkurzního řízení 1. června 2010. Před svým jmenováním ve škole působila téměř dva roky jednak ve funkci zástupkyně ředitele školy a poměrně dlouhou dobu jako zastupující ředitelka školy. Zatím nesplňuje podmínky pro přímou pedagogickou činnost ve škole zřízené pro žáky se SVP, protože neabsolvovala studium speciální pedagogiky. V současné době tento obor studuje na Univerzitě Hradec Králové. V tomto školním roce absolvovala studium pro ředitele škol a školských zařízení. Část kompetencí účelně delegovala na svou statutární zástupkyni, která ji letos ve funkci zástupkyně vystřídala a zodpovídá za pedagogický úsek, dále na vedoucí provozního úseku i další členy pedagogického sboru, a zapojila je tak do řídicích procesů. Rozdělení kompetencí a odpovědnosti v řízení kvality je jednoznačně stanoveno v jejich pracovních náplních. Také pro všechny ostatní pedagogické zaměstnance školy

jsou zpracovány pracovní náplně. Organizační struktura podporuje aktuální potřeby a strategické záměry školy.

Koncepce školy je zpracována do roku 2015. Hlavními prioritami ve výchovně vzdělávací oblasti jsou: zlepšení odborné kvalifikovanosti pedagogů, zlepšení materiálních a technických podmínek, podpora nových metod a forem práce, podpora účasti žáků v soutěžích, zajištění lepší prezentace školy na veřejnosti a zejména zkvalitnění spolupráce se zákonnými zástupci žáků, neboť mnoho z nich pochází z méně podnětného sociokulturního prostředí. Tyto priority se promítly do ročního plánu akcí a dalších dílčích plánů (plán dalšího vzdělávání, roční plán porad a třídních schůzek, plán výchovného poradce, MPP, plány metodických orgánů aj.). Ředitelka školy plní všechny právní povinnosti vyplývající z vykonávané funkce. Společně s oběma vedoucími úseků se podílejí na vytváření příznivého klimatu školy. Povinná dokumentace je vedena v souladu se školským zákonem. Inspektorky ČŠI v ní zjistily některé formální nedostatky a ředitelku školy na ně upozornily.

Zásadní dokumenty a záležitosti projednává vedení školy s pedagogy v pedagogické radě, její jednání jsou organizována podle plánu a jsou zdokumentována. Organizační a provozní záležitosti jsou řešeny při provozních poradách. Poradní funkci vedení školy plní metodické orgány. Jsou ustanoveny tři a jeden se zaměřuje na výchovně vzdělávací proces v ZŠS. Schází se zpravidla třikrát ročně, pracuje dle plánu a zabývá se IVP žáků a jejich plněním, úpravami učebních plánů pro jednotlivce, organizačními záležitostmi, předáváním poznatků ze vzdělávacích akcí, využíváním a inovacemi učebních a kompenzačních pomůcek apod. Z jednání tohoto orgánu jsou rovněž vedeny zápisy. Systém řízení školy je funkční.

Personální podmínky ZŠS z hlediska odborné kvalifikovanosti pedagogických pracovníků jsou rizikové (stejně jako v celé škole). Přestože všechny tři učitelky ZŠS mají vysokoškolské vzdělání, dvě magisterské, jedna v bakalářském studijním programu a v současné době si magisterské studium doplňuje, ani jedna nesplňuje podmínky pro vzdělávání žáků se SVP stanovené zákonem č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Jedna asistentka pedagoga absolvovala příslušný kurz, druhá nikoliv, neboť byla přijata nově na zástup za mateřskou dovolenou a začala pracovat pod vedením třídní učitelky. Všechny pedagogické pracovnice mají zkušenosti se vzděláváním či výchovou žáků. Ze specializovaných činností vykonává funkci koordinátorky školních vzdělávacích programů zástupkyně ředitelky školy. Navštěvovala kurzy pro koordinátory, podílela se na tvorbě ŠVP pro žáky s lehkým mentálním postižením a její znalosti a zkušenosti se pozitivně promítly i do ŠVP ZŠS. Specializované studium absolvovala výchovná poradkyně, ostatní učitelé pověřeni výkonem specializovaných činností je neabsolvovali, ale zúčastňují se vzdělávacích akcí a seminářů v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (dále DVPP). Pracovní doba obou třídních učitelek je navýšena o tzv. přespočetné hodiny, což pro školu není příliš efektivní. Ředitelka školy tuto skutečnost zdůvodňuje tím, že žáci ZŠS těžko snášejí střídání učitelů a že nemá pedagoga, kterému by mohla tyto hodiny přidělit. Pedagogický sbor ZŠS je kromě uvedeného zástupu stabilizovaný a jsou v něm vstřícné vzájemné vztahy.

DVPP organizuje ředitelka školy dle zpracovaného plánu. Při výběru vzdělávacích akcí přihlíží ke studijním zájmům pedagogických pracovníků, potřebám a rozpočtu školy. DVPP se uskutečňuje také formou samostudia odborné literatury a časopisů, ředitelka školy umožňuje pedagogům čerpat volno k samostudiu v rozsahu 12 pracovních dnů ve školním roce. DVPP je zaměřeno na školskou legislativu, EVVO, tvorbu ŠVP ZŠS, problematiku nežádoucího chování žáků, vzdělávání romských žáků, na prevenci sociálně

rizikových jevů, speciální vzdělávací potřeby žáků, výchovné poradenství a další. Systém profesního růstu pedagogů je vytvořen.

Spolupráce školy s partnery podporuje vzdělávací proces a obohacuje činnosti školy. Spolupráce se školskou radou probíhá v souladu se školským zákonem a ředitelka školy, která byla v předchozím období její členkou, se jejich jednání účastní jako host. Kladně hodnotí ředitelka školy spolupráci se zřizovatelem. Škola si stanovila ve svých koncepčních záměrech zlepšit kooperaci se zákonnými zástupci žáků a usilovně se snaží zapojit je do různých akcí, které pro ně a především pro jejich děti připravuje (karneval, mikulášská besídka, dětský den aj.). Daří se to pozvolna. Výborně škola spolupracuje s Městským úřadem Broumov, zejména s odborem sociální péče, a s pracovníky Chráněné krajinné oblasti Broumovsko, kteří pro žáky připravují besedy a poskytují škole různé materiály. Nedostatek finančních prostředků brání v častějších návštěvách partnerské školy v Nové Rudě v Polsku, s níž škola rozvíjí spolupráci zejména v oblasti sportu. Přínosná pro žáky je výše zmíněná spolupráce s Podnikatelským centrem a Úřadem práce v Broumově a také v rámci socializace žáků s Masarykovou základní školou, Broumov.

Objekt školy tvoří tři vzájemně propojené budovy. Nejsou bezbariérové, na část výuky vynášejí pedagogické pracovnice žáky s pohybovými potížemi do poschodí, kde se nachází tělocvična. Velká členitost chodeb, umístění jednotlivých učeben (dřívější pokoje internátu) a několik samostatných vchodů do školní budovy kladou zvýšené nároky na dohled nad žáky o přestávkách, na zajištění jejich bezpečnosti a zabránění pohybu cizích osob v prostorách školy. Výuka žáků ZŠS probíhá kromě kmenových učeben v prostorné tělocvičně, na venkovním hřišti a v některých odborných učebnách. Zrušená posilovna, která byla dříve součástí tělocvičny, je nyní vybavená pro stolní tenis a žáky velmi intenzivně vyhledávaná. Díky tomuto zázemí může probíhat kroužek stolního tenisu. Součástí školního areálu je velká zahrada vybavená pro pobyt a výuku žáků venku, pro jejich relaxaci a pro výuku pěstitelských prací. Poznávat druhy stromů a keřů mohou žáci ve školním arboretu, o které se podle svých možností starají. Hygienické vybavení školy je nadstandardní. Třída pro žáky s těžkým mentálním postižením má sociální zázemí výhradně pro žáky této třídy, přístupné pouze z relaxační místnosti. Tím je pro ně zajištěna intimita, klid a vhodné prostředí pro dodržování hygienických návyků. Žáci se středně těžkým mentálním postižením chodí na výuku také do nově vybudované počítačové učebny. Zde se nachází interaktivní tabule a dvanáct účastnických stanic. Záměrem ředitelky školy je dovybavit původní učebnu ICT a vyčlenit ji pro výuku II. třídy a pro činnost školní družiny. Zázemí pro práci výchovného poradce a metodika prevence je zajištěno v samostatných místnostech, logopedická náprava probíhá ve školní knihovně. V přízemí školní budovy je prostorná aula vybavená televizory s DVD přehrávači. Je využívána jak pro aktivity školy (přednášky a besedy), tak mimoškolními subjekty (úřad práce, kurz výuky na počítačích). Velmi výrazným estetickým prvkem školních chodeb a schodišť v celé budově je výzdoba (výkresy, prostorová tematicky zaměřená aranžmá, výrobky z keramiky), jejími tvůrci jsou převážně žáci.

Učebny ZŠS jsou vybaveny novým stavitelným nábytkem, dostatečným množstvím pomůcek a obrazového materiálu. Velké množství didaktických pomůcek si vyrábějí učitelky společně s asistentkami samy. V jedné třídě jsou k dispozici dvě speciální polohovací židle. Přilehlá samostatná relaxační místnost je vybavená bazénkem s míči, vaky a matracemi.

Škola hospodaří s finančními prostředky získanými z více zdrojů. Hlavním zdrojem financování jsou peníze přidělené ze státního rozpočtu. Dále škola hospodaří s příspěvkem z rozpočtu zřizovatele, vlastními příjmy z hlavní a doplňkové činnosti, dotacemi od města Broumov a prostředky z Evropských strukturálních fondů.

Prostředky přidělené ze státního rozpočtu a určené na přímé výdaje na vzdělávání používá na úhradu mzdových nákladů a s nimi související zákonné odvody, přiděl do fondu kulturních a sociálních potřeb, nákup učebnic, učebních pomůcek a školních potřeb, úhradu akcí DVPP a na ostatní výdaje vyplývající z pracovně právních vztahů. Tyto finanční prostředky škola používá efektivně k účelům, ke kterým jsou poskytovány.

Zřizovatel zajišťuje ze svého rozpočtu finanční prostředky na provoz školy. Jsou používány na nákup výukového a spotřebního materiálu, opravy a údržbu, platby za energie a služby spojené s běžným provozem školy. Příjmy z vlastní činnosti tvoří tržby za stravné žáků. Za účelem lepšího využití hospodářských možností organizace a odbornosti zaměstnanců povolil zřizovatel škole vykonávat doplňkovou činnost. V současné době je realizována v oblasti hostinské činnosti (poskytování stravovacích služeb pro cizí strávníky). Zisk vytvořený z doplňkové činnosti používá škola pro hlavní činnost.

Školní systémy kontroly, hodnocení, přenosu informací i poradenství vedení školy postupně vytváří či ověřuje. Podle plánů hospitací a kontrol, rozdělených do jednotlivých měsíců, ředitelka školy i její zástupkyně realizují hospitační činnost a další kontroly. Plnění plánů obě vyhodnocují. Píší si poznámky a postřehy z hospitací a vstupů do hodin, s učiteli je projednávají, písemné hospitační záznamy nevedou. Efektivní, účelné a hospodárné nakládání s veřejnými finančními prostředky je zajištěno fungováním vnitřního kontrolního systému.

Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2009/2010 byla zpracována v požadované struktuře v souladu s příslušnou vyhláškou a má dobrou vypovídací hodnotu. Vlastní hodnocení školy za školní rok 2008/2009 vzniklo v době působnosti bývalého ředitele školy a nynější ředitelka školy na něm participovala. Reflektuje stav školy, je v něm uvedeno, jakým způsobem škola plní stanovené cíle, dále jsou uvedeny oblasti, v nichž dosahuje dobrých výsledků, i opatření k dalšímu zlepšení. Vnější i vnitřní informační systém je funkční. Byly zkvalitněny webové stránky školy, pro vnitřní přenos informací ředitelka školy začala využívat informační a komunikační technologie.

Velmi důležitou úlohu ve škole plní výchovné poradenství a prevence rizikových jevů. Zajišťují je výchovná poradkyně a metodička prevence podle funkčních celoročních plánů činnosti. Obě mají vypsané konzultační hodiny, po předchozí domluvě poskytují však poradenské služby rodičům kdykoliv. Ve své činnosti spolupracují s romským terénním pracovníkem. Výchovná poradkyně i metodička prevence jsou společně s ředitelkou školy členkami výchovné komise, která se schází pravidelně každý měsíc nebo podle potřeby častěji.

Vzhledem ke stupni a druhu postižení se ve sledované skupině žáků rizikové jevy nevyskytují. Toto zjištění je podloženo i záznamy z jednání výchovné komise. K jejich zvýšení, ale vždy řádně omluvené absenci dochází pouze z důvodu nemoci, nebo léčebného či rehabilitačního pobytu v lázních.

Velmi důležitá pro žáky je rovněž spolupráce se školskými poradenskými zařízeními, zejména s PPP Náchod a SPC Náchod. Ta se podle slov ředitelky školy rozvíjí velice dobře v oblasti přednáškové činnosti pro žáky i pedagogy, ale hůř v oblasti poradenské, protože pro mnohé zákonné zástupce a jejich děti jsou obě poradenská zařízení příliš vzdálená, a tudíž je jejich navštívení finančně zatěžuje (vysoká nezaměstnanost zákonných zástupců). Ze stejného důvodu se zhoršila spolupráce se Střediskem výchovné péče po jeho přestěhování z Broumova do Police nad Metují. Škola by v poradenské oblasti potřebovala rychlejší a pružnější pomoc odborníků. Nadstandardní nabídka je v oblasti logopedické péče. Náprava řeči probíhá pravidelně přímo ve škole pod vedením odborníka.

Závěry, celkové hodnocení školy

Škola poskytuje vzdělávání a školské služby ve shodě s údaji uvedenými v rejstříku škol a školských zařízení.

Ředitelka školy poskytuje informace o vzdělávací nabídce školy způsobem dostupným pro všechny zájemce a při přijímání ke vzdělávání postupuje podle platných zákonných ustanovení. Škola přijímá výhradně žáky se SVP na základě doporučení školského poradenského zařízení, popř. odborného zařízení, a realizuje opatření podle individuálních potřeb žáků.

Promyšlená a funkční je ve škole organizace vzdělávání. Sledovaný průběh výuky měl průměrnou úroveň, projevily se v něm výše uvedené nedostatky, které jsou pravděpodobně důsledkem chybějící odborné kvalifikace pedagogických pracovníků. Zjevná byla příznivá atmosféra výuky, důsledně dodržovaný individuální přístup k žákům a respektování jejich potřeb. Chování pedagogických pracovníků směrem k žákům bylo velmi vstřícné a velice dobrá byla spolupráce učitelek s asistentkami pedagoga. Dílčí vzdělávací výstupy se dařilo plnit.

Průběh a výsledky vzdělávání jsou hodnoceny podle stanovených pravidel, výrazná je motivační funkce hodnocení žáků.

Výchovná poradkyně a metodička prevence ve spolupráci s pedagogickým sborem poskytují rodičům poradenskou činnost v záležitostech týkajících se vzdělávání a výchovy jejich dětí. Úzce spolupracují se školskými poradenskými zařízeními a dalšími odbornými pracovišti. Škola poskytuje žákům cílenou a intenzivní péči a zajišťuje jejich bezpečnost.

ŠVP ZŠS je kvalitním dokumentem a je zpracován v souladu s RVP ZŠS.

Nový management školy usiluje o efektivní řízení školy a zkvalitnění její činnosti podle stanovených priorit. Vytváří a ověřuje školní systémy kontroly, hodnocení, informační aj. Pozitivně je ČŠI hodnoceno zapojení do projektové činnosti. Ředitelka školy plní právní povinnosti vyplývající z této její funkce. Je si vědoma personálních rizik, především nízké odborné kvalifikovanosti pedagogického sboru. Podporuje DVPP, jeho zaměření v tomto školním roce odpovídá aktuálním potřebám školy i zaměstnanců. Pro DVPP stanovila pravidla.

Vedení školy úspěšně rozvíjí již dříve vytvořené partnerské vazby, podařilo se navázat i další partnerskou spolupráci prospěšnou pro žáky.

Škola využívá finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu efektivně. Finanční zdroje, se kterými hospodáří, umožňují zabezpečit podmínky pro realizaci vzdělávacích programů školy.

Prostorové podmínky školy jsou výborné. Materiální podmínky se stále zlepšují. Třídy jsou vybaveny vhodným školním nábytkem, potřebnou audiovizuální technikou i kompenzačními, rehabilitačními a názornými pomůckami. Žáci i učitelé pracují v hezkém prostředí.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do čtrnácti dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu ČŠI Wonkova 1142, 500 02 Hradec Králové, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.h@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu deseti let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Královéhradeckém inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Hradci Králové dne 2. května 2011

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Svatava Fejglová, školní inspektorka

S. Fejglová, v. r.

Mgr. Martina Bělková, školní inspektorka

M. Bělková, v. r.

Bc. Věra Jiráňková, kontrolní pracovnice

Věra Jiráňková, v. r.

Mgr. Věra Nosková, přizvaná osoba

Věra Nosková, v. r.

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Hradci Králové dne 6. května 2011

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Eva Bilíková, ředitelka školy

Bilíková, v. r.

Připomínky ředitelky školy

D. m. rok

Připomínky nebyly podány.